

عنوان مقاله:

درآمدی بر آسیب شناسی شعر معاصر در ح-وزه معنایی زبان (با نگاهی نقدی- تطبیقی به شعر معاصر ایران و عراق)

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 9، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

رضا کیانی - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

علی سلیمی - استاد گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

سوسن جبری - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

نوآوری‌های قابل تامل در صور خیال و تلاش در خلق تصاویر و ترکیبات تازه در شعر امروز، زبان را از یکنواختی، خارج کرده و به آن حیاتی دوباره بخشیده است. شاعران معاصر با شخصی‌سازی عواطف در دو محور همنشینی و جانشینی و عدول آگاهانه از خودکاری زبان، اصول قراردادی را پس می‌زنند تا کلام خویش را برجسته کنند. در این رهگذر، شاعران ایران و عراق با توجه به قرابت‌های خاص فکری و فرهنگی، و تحت تاثیر عوامل مختلف زندگی امروزی، در جست و جوی آفرینش تصاویر تازه بوده‌اند و با تخطی از قواعد معنایی زبان، در مسیر درک مخاطبان، درنگ‌های عامدانه ایجاد کرده‌اند. نکته حائز اهمیت در این زمینه آن است که اگرچه بهره‌برداری شاعران این دو سرزمین از شگردهای نوین تصویرپردازی، اغلب به زبان آنان جلوه‌ای بدیع بخشیده؛ اما هرگاه که با ضعف و نارسایی همراه بوده، ناهمواری‌هایی را در سروده‌هایشان به وجود آورده است. از این منظر، مبنای کار نگارندگان در این پژوهش، پاسخ به این پرسش است: عواملی که به شکل مشترک در حوزه معنایی زبان، شعر معاصر ایران و عراق را آسیب‌پذیر نشان داده، کدام است؟ یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که «افراط در چینش جدولی واژگان و برهم زدن بی‌رویه نظام خانوادگی کلمات»، «اتکا بر کاربردهای کلیشه‌ای زبان»، «جمود ذهنی در موقعیتهای آرکائیک» و... از جمله عواملی به‌شمار می‌رود که در حوزه معنایی زبان، قلمرو زیباشناسی شعر معاصر ایران و عراق را آسیب‌پذیر کرده است؛ بدین معنی که دست‌اندازی شاعران در ساحت معنایی زبان، همواره با توفیق و زیبایی همراه نبوده و هر گاه که فرایند خلاقیت در آن کمتر بوده، بر آن نقدهایی وارد است.

کلمات کلیدی:

آسیب شناسی، نقد تطبیقی، حوزه معنایی زبان، شعر معاصر ایران، شعر معاصر عراق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1188535>

